

Иван Бърнев – Буби Любомир Юруков

НЕПОЗНАТАТА БЪЛГАРИЯ
Хора и събития
1878–1944 г.

Из колекциите на
Иван Бърнев – Буби
и списание „Минало“

СОФИЯ, 2006

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

- © Иван Бърнев, 2006
- © Любомир Юруков, 2006
- © Росен Тахов, превод на текста на английски, 2006
- © Издателство „Изток-Запад“, 2006

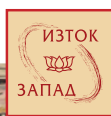
ISBN-10: 954-321-241-4

ISBN-13: 978-954-321-241-5

Иван Бърнев – Буби
Любомир Юруков

НЕПОЗНАТАТА
БЪЛГАРИЯ
ХОРА И СЪБИТИЯ
1878 – 1944

Из колекциите на
Иван Бърнев – Буби
и списание „Минало“

Димитър Карастоянов

Иван Карастоянов

Братята Димитър и Иван Карастоянови, придворни фотографи от края на XIX и началото на XX в., запечатали във фотографиите си историческото развитие на Третото българско царство

Dimitar Karastoyanov and his brother Ivan Karastoyanov were photographers of the Bulgarian royal court in the end of 19th and early 20th centuries. They left in heritage a vast picture of the Third Bulgarian kingdom

УВОД

Книгата е посветена на историята на България от Освобождението (1878 г.) до коренния общественopolитически и икономически преврат, извършен на 9 септември 1944 г. Успехът на книгата „Непознатата София“, излязла от печат в началото на 2005 г., показва засиления интерес към визуалното представяне на българската история и затвърди намерението ни да осъществим поредица от книги, посветени на различни аспекти от живота на българина през годините на Третото българско царство.

За книгата са използвани материали от архивните колекции на Иван Бърнев – Буби и на списание „Минало“. Колекциите се състоят от пощенски картички, снимки, документи, периодични издания, картини, писма, автографи, рекламни материали, членски карти и много други. При подготовката на книгата е направен подбор на около 1500 материала от близо 350 000 фото- и текстови документи. Преобладаващата част от материалите са пощенски картички, но са използвани и голямо количество снимки, направени от професионални фотографи; по-рядко и от любители. Част от снимковия материал е взет от периодичния печат, а съвсем малка част е публикувана в различни книги, сборници, брошури и други печатни издания. Най-голямата трудност при подготовката на книгата за печат се оказа подборът на снимковия материал при отразяване на събитие, за което има достатъчно снимки – и съответно да се намери начин за представяне на събития или хора, за които няма запазени или не са намерени визуални документи.

Хронологията на събитията е представена година по година, като сме се старали да представим най-забележителните от тях. Вероятно сме изпуснали и много събития, за които не разполагаме с подходящ илюстративен материал. Постарали сме се да покажем както важни за страната процеси, така и ежедневиия живот

на българина в този период. Акцентирано е върху изграждането и функционирането на институциите на Българската държава – Велико и Обикновено народно събрание, върху държавните глави, Министерски съвет и отделни министерства, Българската войска и войните за национално обединение, в които тя участва, местната власт, дейците на науката, просветата, културата и икономиката.

При подготовката на книгата сме се стремили да ограничим пояснителния текст до минимум за сметка на максимално визуално представяне. Целта ни е била не да пишем история на България със съответните изводи и оценки, а да покажем процесите в тяхното развитие и да получим визуална представа за хората, поставили основите и защитили свободната Българска държава. Текстовата част към представения визуален материал по принцип представлява оригиналният текст, намиращ се върху съответните картички, снимки, картини или документи, но сравнени и с други документални източници.

Издаването на книгата би било немислимо без използването на голяма по обем справочна литература. Някои от основните източници на данни са: многотомните „Енциклопедия България“ и „История на България“, енциклопедията на братя Данчови, великолепните справочни издания „История на България по дати“ с автори Валери Кацунов, Пламен Митев, Валери Колев, Евгения Калинова и Искра Баева, „България XX век. Хроника“, с автори Таня Николова и Милен Куманов и „Министрите на България 1879–1999“ с автор Ташо В. Ташев. Изброяването на многобройните отделни изследвания, статистически годишници, алманаси и другата използвана литература би заело излишно място.

В заключение следва да добавим, че публикуването на колекциите на Иван Бърнев – Буби и на списание „Минало“ ще продължат и в други издания с неизвестни фото- и текстови документи.

*Любомир Юруков
Иван Бърнев – Буби*

PREFACE

Dear readers, this book is dedicated to the Bulgarian history from 1878 to 1944. In 1878 Bulgaria was liberated by the Russian troops. In 1944 the Soviet army entered the country and established a communist rule for 45 years ahead.

The great success of “Unknown Sofia”, which was published in 2005, showed a strong desire for books with visual domination. In other words, books explaining the national history by means of images.

Now “Unknown Bulgaria” is the second volume of that kind. It was possible thanks to Ivan Barnev – Buby’s collection and materials from “Minalo”, a journal for Bulgarian history. The book contains photographs, postcards, ID cards, autographs, pictures, advertising materials, and other unique documents. All together they are about 1400.

This book is, we believe, the longest collection of historical images in print. The most of included items are shown for the first time, the rest are very little known.

Our aim was to present the most important events during a period of 66 years. In order to do that “Unknown Bulgaria” appears as a chronicle in pictures – year by year and step by step. There are images about signing the Treaty of San Stefano and the Congress of Berlin. And then, pictures regarding the Wars of National Uniting – from the Serbian-Bulgarian War (1885) to the Second World War (1939-1945).

There are unique photographs of the Bulgarian rulers prince Alexander I of Battenberg, czar Ferdinand I of Saxe-Coburg-Gotha, and czar Boris III. You will see very rare pictures of royal weddings and royal funerals.

Also there are original photos of political leaders as Nikola Petkov, Stoyan Danev, Vassil Radoslavov, Alexander Stamboliyski,

Alexander Malinov, Bogdan Filov. You will see dramatic pages about Stefan Stambolov's assassination, blowing up the cathedral church "St. Nedelya", and bombing the city of Sofia by the British and American aircraft. In the same way "Unknown Bulgaria" shows earthquakes, floods, railroad crashes, and other disasters.

On the other hand "Unknown Bulgaria" brings to the light hundreds of cultural events. There are spectacular photos of writers, actors, painters, musicians, and singers.

But that's not all. "Unknown Bulgaria" is a vast view of everyday life. You will remember forgotten streets and buildings, old restaurants and markets. There are pictures of ordinary people as workers, peasants, and even housemaids.

Every picture has a short explanation. In order to be maximum precise all facts were checked with number of sources as "Encyclopedia of Bulgaria", "History of Bulgaria", "Dated history of Bulgaria", etc.

We hope that readers will have as much fun with this book as we have had making it. We're working on other similar editions dedicated to the Third Bulgarian Kingdom.

1878

ГОДИНА първа на Третата българска държава. На 3 март в цариградското предградие Сан Стефано се подписва предварителен мирен договор между Русия и Турция, който слага край на Руско-турската война и създава автономно, трибутарно българско княжество. Според договора княжеството обхваща площ от 172 000 кв. км. То е с християнско правителство и народна милиция. Извън него остават територии с компактно българско население: Северна Добруджа, Нишко, част от Източните Родопи и Беломорска Тракия и райони от Одринско. На същата дата умира ръководещият Временното руско управление в България – княз Владимир Черкаски. В края на същия месец, на наборен принцип, е създадена Българската земска войска. Формирана е учебна рота в Пловдив. На 20 май княз Александър Дондуков-Корсаков пристига в Пловдив и встъпва в длъжност на руски имперски комисар в България. От 1 до 13 юли в Берлин се провежда конгрес на Великите сили за ревизия на Санстефанския мирен договор. На 13 юли е подписан окончателният договор, с който е създадено васално Княжество България с 63 752 кв. км. територия и 1 740 000 души население. На юг от Балкана се създава автономната област Източна Румелия с територия 35 901 кв. км. и население от 816 000 души. С подписания договор Сърбия получава Нишко и Пиротско, Румъния – Северна Добруджа, а Османската империя си връща Македония и Одринска Тракия. Започва създаване на комитети „Единство“ за борба срещу решенията на Берлинския договор. През месец октомври седалището на императорския руски комисар се премества от Пловдив в София. На 17 ноември избухва Кресненско-Разложкото въстание.

THE FIRST YEAR of the Third Bulgarian kingdom

На 3 март в градчето
Сан Стефано се подписва Санстефанският мирен договор
On February 19 the Treaty of San Stefano was signed

